

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 17 września 2019 r.

BKA.I.0842.1.15.2019.EB

Pani
Zofia Zielińska-Nędzyńska
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Stalowej Woli
ul. Dmowskiego 8
37-450 Stalowa Wola

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

<i>Nazwa i adres jednostki kontrolowanej</i>	Powiatowy Urząd Pracy w Stalowej Woli, ul. Dmowskiego 8, 37-450 Stalowej Woli
<i>Podstawa prawna kontroli</i>	Art. 118a w związku z art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dalej zwana ustawą
<i>Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych</i>	Kontrolę przeprowadzono w dniach od 1 do 5 lipca 2019 r.
<i>Zakres kontroli</i>	Wydatkowanie środków Funduszu Pracy na realizację wybranych zadań w 2018 roku: refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Biuro Kontroli i Audytu, Wydział Kontroli do Spraw Pracy
<i>Kontrolerzy</i>	1. Magdalena Pachulska, naczelnik, upoważnienie do kontroli BKA.VI.0160.205.2019 z dnia 25 czerwca 2019 roku, kierownik zespołu kontrolerów 2. Ewa Buczek, główny specjalista, upoważnienie do kontroli BKA.VI.0160.206.2019 z dnia 25 czerwca 2019 roku.
<i>Ocena kontrolowanej działalności</i>	Na podstawie ustaleń kontroli, działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Nieprawidłowości dotyczyły przypadków polegających w szczególności na: wprowadzeniu w wewnętrznych zasadach dodatkowych ograniczeń przy przyznawaniu środków na podjęcie działalności gospodarczej, które nie miały podstaw w obowiązujących przepisach prawa; niestosowanie w oświadczeniu wnioskodawcy klauzuli, o której mowa w art. 46 ust. 5b i 5c ustawy; braku decyzji starosty (osoby upoważnionej) odnośnie wydatków odbiegających od wskazanych w specyfikacji w zakresie zasadności ich poniesienia; braku adnotacji starosty (osoby upoważnionej) odnośnie utworzenia stanowiska pracy, jego wyposażenia lub doposażenia.

Ustalenia kontroli

I. Ustalenia kontroli.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Stalowej Woli - zwanym dalej PUP lub Urzędem - zadania związane z przyznawaniem dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, zwanej dalej działalnością oraz refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, zwanej dalej refundacją realizowane były przez Dział Programów Rynku Pracy¹.

W 2018 r. sprawy związane z refundacją oraz przyznawaniem środków na podjęcie działalności gospodarczej prowadziło łącznie 5 osób.

[Dowód: akta kontroli str. 6-58]

Zgodnie ze sprawozdaniem MRPiPS – 02 za rok 2018 z tytułu finansowania refundacji kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy wydatkowano kwotę 805 533 zł (41 osób), zaś na dotacje na podjęcie działalności gospodarczej 1 791 120 zł (90 osób).

W ramach środków z Funduszu Pracy dofinansowano 56 umów o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej oraz w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia utworzono 35 stanowisk pracy.²

Spośród 108 wniosków o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej/refundacji, rozpatrzonych w ramach Funduszu Pracy, Urząd w 13 przypadkach odmówił ich dofinansowania. Jako przyczynę odmowy wskazano m.in. nieposiadanie statusu osoby bezrobotnej, jak również brak odpowiednich kwalifikacji, zakup sprzętu nieadekwatnego do proponowanego utworzenia stanowiska pracy.

¹ Uchwała nr 201/1152/2018 Zarządu Powiatu Stalowowolskiego z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Stalowej Woli – regulamin organizacyjny wszedł w życie od 01.04.2018 r. Do 31.03.2018 r. obowiązywał Regulamin Organizacyjny PUP w Stalowej Woli wprowadzony uchwałą nr 92/497/2016 Zarządu Powiatu Stalowowolskiego z dnia 20 maja 2016 r.

² PUP zawarł 90 umów o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej na łączną kwotę 1 791 120 zł, w tym w ramach: Funduszu Pracy – 56 umów na kwotę 1 126 860,88 zł, POWER – 18 umów na kwotę 360 000 zł, RPO – 16 umów na kwotę 304 259,12 zł. W ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia utworzono 41 stanowisk pracy na łączną kwotę 805 533 zł., w tym w ramach: Funduszu Pracy – 35 na kwotę 685 533 zł, RPO – 6 na kwotę 120 000 zł.

Badaniu kontrolnemu poddano łącznie 20 spraw, w których dokonano z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej³.

[Dowód: akta kontroli str. 108, 115-118, 124-130]

W 2018 r., przyznawanie dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej odbywało się na podstawie *Regulaminu przyznawania przez Starostę Stalowowolskiego jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego* (zwany dalej Regulaminem w zakresie podjęcia działalności gospodarczej). W odniesieniu do refundacji w Urzędzie obowiązywał *Regulamin przyznawania przez Starostę Stalowowolskiego refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy* (zwany dalej Regulaminem w zakresie refundacji).

Kontrola wykazała, że w Regulaminie w zakresie podjęcia działalności gospodarczej zawarto niektóre dodatkowe wymogi dotyczące warunków przyznawania środków, które nie miały podstaw w obowiązujących przepisach prawa. Art. 46 ust. 6 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zawiera delegację dla ministra właściwego do spraw pracy do określenia w drodze rozporządzenia, m.in. szczegółowych warunków i trybu przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 1b. Wprowadzenie dodatkowych wymogów w ww. Regulaminie w zakresie podjęcia działalności gospodarczej ograniczało dostęp podmiotów i osób uprawnionych do tej formy aktywizacji, na przykład środki finansowe nie mogły być przyznane na wyszczególnione rodzaje działalności takie jak: handel obwoźny, działalność z zakresu komisów i wypożyczalni, działalność gospodarczą tożsamą z działalnością współmałżonka).

Dyrektor Urzędu odnośnie przyczyny zawarcia w *Zasadach* dodatkowych ograniczeń przy przyznawaniu środków na ww. formę wsparcia wyjaśniła, m.in. wieloletnim doświadczeniem Urzędu w zakresie przyznawania tych środków, zapewnieniem racjonalnego ich wykorzystania oraz ograniczeniem „...możliwości nadużyć w korzystaniu ze środków publicznych”.⁴

[Dowód: akta kontroli str. 59-105, 142-145]

W 2018 r., w zakresie dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej oraz refundacji, wnioskodawcy przy składaniu oświadczenia nie stosowali klauzuli, o której mowa w art. 46 ust. 5b i 5c ustawy.

³ Nr: 27/2018, 34/2018, 41/2018, 49/2018, 55/2018, 60/2018, 65/2018, 70/2018, 75/2018, 81/2018, 22/FP/2018, 7/FP/2018, 25/FP/2018, 16/FP/2018, 10/FP/2018, 13/FP/2018, 5/FP/2018, 2/FP/2018, 19/FP/2018, 28/FP/2018.

⁴ Pismo Dyrektora PUP w Stalowej Woli z 4.07.2019 r., PO.0910.2.2019.

Dyrektor Urzędu wyjaśniła, że wnioskodawcy składają oświadczenie, o którym mowa w art. 46 ust. 5b ustawy pod rygorem odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 Kodeksu karnego. Ponadto, m. in. cel i skutek przyjętego przez Urząd trybu oświadczenia „...jest tożsamy z klauzulą określoną w art. 46 ust. 5c ustawy.”⁵

[Dowód: akta kontroli str. 142-652]

W 2018 r. wnioski o refundację i dofinansowanie były rozpatrywane przez zespół powołany zarządzeniem Dyrektora Urzędu.⁶

Kontrola wykazała, że wnioski o refundację i dofinansowanie zostały złożone zgodnie z właściwością miejscową, zawierały informacje określone odpowiednio w § 2 ust. 2 i § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej z dnia 14 lipca 2017 r.⁷, zwanego dalej rozporządzeniem, oraz zostały opatrzone podpisem osób uprawnionych do otrzymania środków. Do wniosków załączono oświadczenia, o których mowa w § 2 ust. 4 oraz w § 6 ust. 3 rozporządzenia. Badane wnioski o refundację i dofinansowanie spełniały przesłanki, o których mowa w § 3 ust. 1-2 oraz w § 7 ust. 1 rozporządzenia. Stosownie do § 3 ust. 3 oraz § 7 ust. 4 rozporządzenia powiadamiano pisemnie wnioskodawcę o sposobie rozpatrzenia wniosku.

[Dowód: akta kontroli str. 109, 146-652]

Analiza dokumentacji wykazała, że umowy o refundację / przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej zawierały elementy, o których mowa w § 4 ust. 1 i 3 oraz § 8 ust. 2 rozporządzenia. W treści umów (odpowiednio w § 7 oraz w § 10), zawarto informacje o formie zabezpieczenia spłaty udzielonego refundacji/dofinansowania w przypadku niedotrzymania warunków w niej określonych. Formy zabezpieczenia zwrotu refundacji i dofinansowania spełniały wymogi § 10 ust. 1 rozporządzenia. Stosownie do § 10 ust. 2 rozporządzenia, w treści 16 umów określono termin złożenia zabezpieczenia zwrotu refundacji lub dofinansowania. W zakresie 4 umów⁸, których zabezpieczenie stanowił weksel z poręczeniem wekslowym (aval), Dyrektor Urzędu wyjaśniła, że zabezpieczenie zostało złożone przy podpisaniu umowy, zgodnie z ustaleniami z pracodawcami. Według Urzędu,

⁵ Tamże.

⁶ Zarządzenie nr 7/2018 Dyrektora PUP w Stalowej Woli z dnia 10 kwietnia 2018 r. w sprawie powołania Komisji ds. oceny wniosków osób bezrobotnych i pracodawców na organizację programów rynku pracy.

⁷ Dz. U. z 2017 r., poz. 1380.

⁸ Nr: 5/FP/2018, 22/FP/2018, 25/FP/2018, 28/FP/2018.

„...nie wystąpiła potrzeba dodatkowego określania terminu jego złożenia”, ponieważ data złożenia zabezpieczenia była tożsama z datą zawarcia umowy.⁹

Kwoty refundacji oraz przyznanego dofinansowania w badanych umowach nie przekraczały wysokości określonej w art. 46 ust. 1 pkt 1 oraz 2 ustawy, tj. 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia, kwoty refundacji były proporcjonalne do wymiaru czasu pracy skierowanych bezrobotnych.

[Dowód: akta kontroli str. 131-133, 146-652]

W badanych sprawach dochowano terminu 2 miesiące od dnia podjęcia działalności gospodarczej na złożenie do Urzędu przez bezrobotnego rozliczenia zawierającego zestawienie kwot wydatkowanych na poszczególne towary i usługi ujętych w szczegółowej specyfikacji, tj. zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 3 w związku z § 9 ust. 1 rozporządzenia.

W 15 przypadkach podmioty/osoby bezrobotne, którym zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy / przyznano środki na podjęcie działalności gospodarczej złożyły rozliczenie zawierające zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy, na poszczególne wydatki ujęte w szczegółowej specyfikacji, tj. zgodnie z § 5 ust. 1 i § 9 ust. 1 rozporządzenia. W 5 przypadkach wydatki odbiegały od wskazanych w specyfikacji, natomiast w przedłożonej dokumentacji brak decyzji starosty (osoby upoważnionej) odnośnie zasadności ich poniesienia – stosownie do § 5 ust. 3 i § 9 ust. 2 rozporządzenia:

- w 3 sprawach¹⁰ w przedłożonej dokumentacji znajdowały się wnioski bezrobotnych dotyczące zmian wydatków zaplanowanych w umowie. Dyrektor Urzędu wyjaśniła¹¹, że powyższe wnioski zostały zaakceptowane przez osobę upoważnioną poprzez adnotację na piśmie, a powyższa procedura była zgodna z zapisami § 11 umowy obligującego do formy pisemnej wszelkich zmian umowy pod rygorem nieważności;
- w 2 sprawach¹² do rozliczenia przedłożono wydatki niewskazane w specyfikacji. Według wyjaśnień¹³, w jednej sprawie wydatki „...zostały zweryfikowane i zaakceptowane podczas kontroli odbioru stanowiska pracy...”, natomiast w drugiej sprawie wykazane zakupy stanowiły integralną część zakupów zaplanowanych w umowie.

[Dowód: akta kontroli str. 146-652]

Refundacji dokonywano po kontroli stwierdzającej wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy w ramach zawartych umów o refundację, z których sporządzano protokoły podpisane przez podmiot oraz osobę wizytującą – pracownika Urzędu, za wyjątkiem jednego

⁹ Pismo Dyrektora PUP w Stalowej Woli z 4.07.2019 r., PO.0910.2.2019.

¹⁰ Nr: 65/2018, 75/2018, 81/2018.

¹¹ Pismo Dyrektora PUP w Stalowej Woli z 4.07.2019 r., PO.0910.2.2019.

¹² Nr: 7/FP/2018, 55/2018.

¹³ Pismo Dyrektora PUP w Stalowej Woli z 4.07.2019 r., PO.0910.2.2019.

przypadku, w którym protokół został podpisany wyłącznie przez pracowników Urzędu, co, według wyjaśnień Urzędu¹⁴, było spowodowane utrudnionym kontaktem z pracodawcą. Jednak, zgodnie z § 5 ust. 4 rozporządzenia, to Starosta przed dokonaniem wypłaty refundacji oraz skierowaniem osoby, stwierdza utworzenie stanowiska pracy, jego wyposażenie lub doposażenie. Dyrektor Urzędu wyjaśniła, że Urząd „...każdorazowo, przed dokonaniem refundacji kosztów wyposażenia / doposażenia stanowiska pracy, dokonuje jego odbioru w miejscu utworzenia. Z przeprowadzonego odbioru stanowiska pracy sporządzany jest protokół, który podpisuje pracodawca oraz upoważniony przez Starostę Stalowowolskiego pracownik tut. Urzędu. Brak zastrzeżeń w protokole z odbioru stanowi potwierdzenie utworzenia stanowiska pracy oraz zgodności zakupionego wyposażenia / doposażenia z umową.”¹⁵

W zakresie badanej dokumentacji, w siedzibach przedsiębiorców, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą na podstawie umów w ramach przyznania bezrobotnemu jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, zostały przeprowadzone kontrole, które nie wykazały nieprawidłowości - § 9 ust. 5.

W ramach umów zawartych w 2018 r. Urząd nie dochodził zwrotu środków otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej oraz z tytułu refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. W przypadku 17 umów zawartych w badanym okresie nastąpił zwrot podatku od towarów i usług na łączną kwotę 68 346,75 zł¹⁶.

[Dowód: akta kontroli str. 142-652]

Zalecenia

Wobec powyższych ustaleń kontroli zalecam:

1. dostosowanie treści Regulaminu w zakresie podjęcia działalności gospodarczej do wymogów ustawy oraz rozporządzenia,
2. stosowanie w oświadczeniu wnioskodawcy klauzuli, o której mowa w art. 46 ust. 5b i 5c ustawy,
3. odnośnie zasadności poniesienia wydatków odbiegających od wskazanych w specyfikacji, podejmowanie decyzji przez starostę (osobę upoważnioną) – § 5 ust. 3 i § 9 ust. 2 rozporządzenia,
4. stwierdzanie, przed dokonaniem wypłaty refundacji oraz skierowaniem osoby, utworzenia stanowiska pracy, jego wyposażenie lub doposażenie przez Starostę (osobę upoważnioną) – § 5 ust. 4 rozporządzenia.

¹⁴ Nr 16/FP/2018. Tamże.

¹⁵ Pismo Dyrektora PUP w Stalowej Woli z 4.07.2019 r., PO.0910.2.2019.

¹⁶ Tamże.

W stosunku do zaleceń nr 3 i 4, Urząd poinformował¹⁷ o uwzględnieniu wdrożenia zaleceń w tym zakresie.

Obowiązek poinformowania MRPiPS o sposobie wykonania zaleceń i/lub wniosków

Zwracam się o przedłożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego. Informację należy przekazać do Biura Kontroli i Audytu MRPiPS.

Pouczenie

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up,

MINISTER
Stanisław Szwed
SEKRETARZ STANU

¹⁷ Pismo Dyrektora PUP w Stalowej Woli z 19.08.2019 r. znak: PO.0910.2.2019.